

Disciplinaire beslissingen

Definitieve declaratie

Verzoek van gewezen en inmiddels gefailleerde cliënt om over te gaan tot het opmaken van een definitieve declaratie en de noodzaak om op verzoek van die cliënt mee te werken aan begroting.

- Advocatenwet artikel 46 (1.4.3.1 financiële verhouding)
- Gedragsregels 23 lid 1, 27.

Hof van Discipline, 4 mei 2001, nr. 3067

(mrs. Zwitser-Schouten, Beker, Heidinga, Gerritzen en Van Loo)

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 8 november 1999

(mrs. Verhoeven, Gilhuis, Van Oven, Rentema en Verhulst)

Feiten

Mr. X staat klager en diens broer bij in het kader van een procedure. Tussen de beide broers ontstaat een geschil, waarna mr. X klager blijft bijstaan maar niet langer voor diens broer optreedt. Vervolgens trachten klager en zijn broer hun onderlinge conflict door middel van een regeling op te lossen. In verband daarmee stelt mr. X een conceptdeclaratie op van de door hem, in het kader van de procedure, verrichte werkzaamheden en gemaakte kosten. Het totaalbedrag is f 134.151,30. Enige tijd later wordt klager in staat van faillissement verklaard. Mr. X dient de conceptdeclaratie in bij de curator met verzoek hem voor het in dat concept opgenomen bedrag te plaatsen op de lijst van voorlopig erkende crediteuren. Klager vraagt mr. X herhaalde malen om de conceptdeclaratie, waarvan de hoogte door hem wordt betwist, te laten begroten. Mr. X geeft aan deze verzoeken geen gevolg. Het faillissement is nog niet geëindigd.

Klacht

Mr. X weigert de conceptdeclaratie te laten begroten.

Overwegingen van de raad

Het staat vast dat het een conceptdeclaratie is van mr. X, waarvan klager verlangt dat die begroot wordt. Hoewel mr. X zijn conceptdeclaratie bij de curator van klager heeft ingediend met het verzoek hem op de lijst van voorlopig erkende crediteuren te plaatsen, is hij blijkbaar niet voornemens een echte declaratie op te stellen, zolang geen uitzicht bestaat op enige uitkering uit het faillissement. In deze situatie handelt mr. X niet verkeerd door niet in te gaan op het verzoek van klager om de conceptdeclaratie te laten begroten.

Overwegingen van het hof

Een advocaat is gehouden tot nauwgezetheid en zorgvuldigheid in financiële aangelegenheden en dient zijn cliënt duidelijkheid te verschaffen met betrekking tot hun onderlinge financiële verhouding. Hieruit vloeit voort dat mr. X op verzoek van klager als zijn (voormalig) cliënt ter verantwoording van de door hem verrichte werkzaamheden en gemaakte kosten en de daarmee gemoede bedragen aan hem een (definitieve) declaratie dient te doen toekomen en desgewenst zijn noodzakelijke medewerking dient te verlenen aan de begroting van deze declaratie door de Raad van Toezicht. Dit klemt temeer, nu mr. X zonder voorbehoud bij de curator in het faillissement van klager een vordering ten belope van

f 134.151,30 (overeenkomstig de conceptdeclaratie) heeft ingediend met het verzoek deze vordering te plaatsen op de lijst van voorlopig erkende schuldvorderingen. Klager mag van mr. X verlangen dat hij door middel van een – desgewenst aan de Raad van Toezicht ter begroting voor te leggen – declaratie inzicht in deze vordering verkrijgt. Het door mr. X gestelde feit dat de (concept)declaratie in overleg met klager is opgesteld, doet aan de voornoemde verplichting niet af. Evenmin doet hieraan af de door mr. X gestelde verwachting dat in het faillissement van klager aan hem geen uitkering zal kunnen worden gedaan. Ook voor het overige zijn door mr. X geen feiten of omstandigheden gesteld welke medebrengen dat hij in het onderhavige geval niet verplicht is op verzoek van klager voor zijn werkzaamheden en verschotten een (definitieve) declaratie op te stellen en deze desgewenst aan de Raad van Toezicht ter begroting voor te leggen.

Volgt

Vernietiging en gegrondverklaring met enkele waarschuwing.

Wegvoeren kind

Advocaat betrokken bij het trachten wegvoeren van een kind in het kader van een bezoekregeling. Onvoldoende duidelijkheid gecreëerd over hoedanigheid.

- Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)
- Gedragsregels 1 en 29

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 7 mei 2001

(mrs Robbers, Claassen, Baas, Maat en Van Nispen tot Sevenaer)

Feiten

Mr. X verstrekt adviezen aan klagster en haar man met betrekking tot een echtscheidingsprocedure. Klagster verlaat de echtelijke woning. Tussen de man en mr. X ontstaat een affectieve relatie. De man gaat met haar samenwonen.

Nadat de echtscheiding is uitgesproken dient klagster een verzoekschrift in strekkende tot wijziging van de omgangsregeling. De belangen van de man worden daarbij behartigd door een kantoorgenoot van mr. X. Op een vrijdag, voorafgaande aan het weekend waarop de man krachtens de op dat moment geldende bezoekregeling recht heeft de kinderen bij zich te hebben, gaat de man, tezamen met mr. X naar de woning van klagsters moeder. De man pakt zijn dochter in de tuin van die woning op en zet die in de auto, die op dat moment bestuurd wordt door mr. X. Mr. X doet het portier van de auto op slot en weigert gevolg te geven aan het verzoek van klagster om haar dochter terug te geven. Mr. X houdt het kind ongeveer een uur bij zich in de auto. Na tussenkomst van de politie is het kind dezelfde middag bij klagster teruggebracht. Klagster doet aangifte van ontvoering van haar dochter.

Nadat klagster zich gemeld heeft op het dekenspreekuur doet de deken navraag bij de inspecteur der politie die zich met de zaak belast heeft. Deze schrijft dat mr. X zich aanvankelijk jegens de politie had opgesteld als de advocate van de man. Eerst later is de politie ermee

Disciplinaire

Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak,

bestaande uit mr. A.G. Beets, mr. J.C.P. Ekering, mr. H.J.A. Knijff, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

bekend geraakt dat mr. X een persoonlijke relatie onderhield met de man en dat een kantoorgenoot van mr. X de belangen van de man in de procedure over een herziene omgangsregeling behartigde.

Overwegingen raad

In het algemeen geldt de regel dat de advocaat zich zodanig dient te gedragen dat het vertrouwen in de advocatuur of in zijn eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad. Deze regel heeft ook betrekking op niet-beroepsmatige gedragingen van de advocaat. Vaststaat dat mr. X op 29 oktober 1999 de dochter van klagster gedurende ruim een uur heeft vastgehouden in de op dat moment door mr. X bestuurde auto van haar partner. Tevens staat vast dat mr. X geen gevolg heeft gegeven aan uitdrukkelijke verzoeken van klagster, die over het kind het ouderlijk gezag uitoefent, om het kind aan haar terug te geven. Mr. X is met het kind in de auto naar de dorpsgrens gereden en heeft het kind eerst na telefonisch contact van haar partner met de politie aan klagster teruggegeven. De raad is van oordeel dat deze gedragingen van mr. X, ook al mochten zij in haar privé-hoedanigheid verricht zijn, een behoorlijk advocaat niet betamen en het vertrouwen in de advocatuur hebben geschaad.

Op grond van de feiten voorkomende in de brief van de inspecteur der politie, acht de raad aannemelijk dat mr. X zich in haar contacten met de politie, hoewel zij deze onderhield als partner van de man, niettemin heeft voorgedaan als zaaksadvocaat. In elk geval moet op grond van deze brief worden aangenomen dat mr. X onvoldoende heeft ondernomen om misverstanden te vermijden omtrent de hoedanigheid waarin zij optrad.

Volgt

Gegrondbevinding van beide klachtonderdelen en oplegging van de maatregel van enkele waarschuwing.

Tegenstrijdig belang

Tegenstrijdig belang in strafzaak.

- *Advocatenwet, artikel 46 (2.4.2 tegenstrijdige belangen van verschillende cliënten)*
- *Gedragsregels 2 en 7*

Raad van Discipline Amsterdam, 21 mei 2001

(mrs Kist, Breederveld, Van Es, Knipscheer en Meijer)

Feiten

Mr. X is in juni 1996 bijstand gaan verlenen aan A, verdachte in een drugszaak.

A heeft na zijn aanhouding een verklaring afgelegd over de betrokkenheid van derden.

In november 1996 heeft A tegenover de politie, en later voor de RC, verklaard dat de persoon tegen wie hij in juni een belastende verklaring had afgelegd B was. Hij vreesde represailles van B en had bezwaar tegen het optreden van mr. X voor hem, gelet op diens betrokkenheid bij B.

In januari 1997 heeft A ten kantore van mr. X een schriftelijke verklaring afgelegd die haaks stond op zijn verklaring bij de RC in november 1996. Hij verklaarde toen dat die eerdere verklaringen onder druk van de politie en in strijd met de waarheid waren afgelegd. Hij voegde daar aan toe dat het ook volstrekt onjuist was dat hij op enig moment had gedacht dat mr. X informatie in zijn zaak aan derden zou hebben doorgegeven.

Mr. X is A blijven bijstaan in diens strafzaak. In 1996 is in verband met dezelfde strafzaak ook B als verdachte aangehouden. Mr. X, die al twintig jaar als raadsman van B optrad in civiele zaken, is in die strafzaak niet voor B opgetreden.

De deken klaagt ambtshalve tegen mr. X, dat deze, gelet op zijn band met B, niet op voldoende afstandelijke en onafhankelijke wijze de belangen van A heeft kunnen behartigen.

Overwegingen Raad van Discipline

De raad stelt voorop dat, zoals ook in Gedragsregel 2 is verwoord, de behoorlijke beroepsuitoefening waartoe een advocaat jegens zijn cliënt is gehouden, vereist dat hij zijn werk ten behoeve van die cliënt in volle vrijheid en onafhankelijkheid kan verrichten. Deze eis brengt mee dat een advocaat zich niet mag belasten met de behartiging van de belangen van twee of meer partijen indien de belangen van deze partijen tegenstrijdig zijn of een daarop uitlopende ontwikkeling aannemelijk is (zie ook Gedragsregel 7, eerste lid).

Tegen de achtergrond van dit uitgangspunt stelt de raad vast dat mr. X in januari 1997 niet voor A in diens strafzaak mocht gaan optreden.

Op dat moment was mr. X er immers mee bekend dat ook B, voor wie hij al twintig jaar bestendig als advocaat optrad, in dezelfde zaak als verdachte was betrokken. De omstandigheid dat mr. X in deze strafzaak niet voor B optrad maakt dit niet anders. De langdurigheid van de relatie van mr. X met B staat eraan in de weg dat hij zijn loyaliteit jegens hem even, dat wil zeggen: voor de duur van zijn bijstand aan A, ter zijde kon stellen doordat een ander de belangen van B in de strafzaak behartigde. De bijstand van mr. X aan A zou kunnen gaan meebrengen dat hij belangen van B, in of buiten de strafzaak, zou schaden en hij zich daardoor beperkt zou kunnen gevoelen ten volle de belangen van A te dienen. De kans op een dergelijk belangenconflict had mr. X behoren te voorkomen door het beroep dat A in januari 1997 naar zeggen van mr. X op hem deed om hem weer te gaan bijstaan te beantwoorden met het in een situatie als de onderhavige beste advies, te weten de verwijzing naar een andere advocaat. Deze kans op bedoeld belangenconflict werd niet weggenomen door de verklaring van A in januari 1997, waarbij A eerdere, voor B (en mr. X) belastende, verklaringen van hem tegenover politie en RC herriep, reeds omdat het mr. X aan doeltreffende aanknopingspunten ontbrak aan te nemen dat deze verklaring van A op waarheid berustte en diens eerdere verklaringen met de waarheid in strijd waren.

Volgt

Gegrondverklaring van de dekenbezwaren met oplegging van de maatregel van een enkele waarschuwing.

Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden

op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*

Wrakingsverzoek

Diverse formele aspecten. Een wrakingsverzoek dat zich niet richt tegen bepaalde leden van het college doch tegen een bepaalde groep leden van dat college kan redelijkerwijs niet als een wrakingsverzoek in de zin der wet worden aangemerkt.

- Advocatenwet artikel 47 lid 2, artikel 56 lid 6 (6 Tuchtprocesrecht)
- Wetboek van Strafvordering artikelen 512 tot en met 519

Hof van Discipline, 1 juni 2001

(mrs. Runia, Van Delden, Van Voorst van Beest, Minderhoud en Tonkens-Gerkema)

Feiten

Mr. X doet beklag bij het Hof van Discipline over de weigering van de Deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Z om een advocaat aan te wijzen.

Ter zitting van het Hof heeft klager de leden van het Hof, mr. A en mr. B, gewraakt. De behandeling van het beklag is in verband daarmee aangehouden totdat op de wraking door het Hof in een andere samenstelling is beslist.

Het Hof heeft de wraking behandeld op zijn openbare zitting van 23 maart 2001, alwaar klager is verschenen. De deken had laten weten niet ter zitting aanwezig te zullen zijn. Mrs. A en B hebben het Hof doen weten geen gebruik te zullen maken van de gelegenheid te worden gehoord.

Overwegingen van het Hof

1. Blijkens de aantekeningen van de griffier van de behandeling van de zitting van het Hof van 20 oktober 2000 heeft klager het wrakingsverzoek mondeling gedaan. Hij heeft de leden van het Hof die rechter-plaatsvervanger zijn gewraakt omdat zijns inziens sprake is van de schijn van partijdigheid. Naar aanleiding van dit wrakingsverzoek hebben mrs. A en B medegedeeld dat zij beiden advocaat zijn en rechter-plaatsvervanger. Klager heeft daarop nader toegelicht dat het hem gaat om de combinatie advocaat/rechter-plaatsvervanger. De advocaat verdedigt de belangen van de cliënt. De rechter verdeelt het recht. Als de advocaat op de stoel van de rechter gaat zitten is dat in strijd met de gedachte van de rechtstaat en in strijd met de mededingingsbepalingen in de artikelen 80 en 81 van het Europees Verdrag.
2. Op grond van artikel 56 lid 6 Advocatenwet zijn in geval van wraking ten aanzien van de leden van het Hof van Discipline van overeenkomstige toepassing de artikelen 512 tot en met 519 van het Wetboek van Strafvordering.
3. Volgens artikel 512 Sv kan op verzoek van een partij elk van de rechters die een zaak behandelen worden gewraakt. Volgens artikel 513 jo. 512 Sv dient het verzoek te worden gedaan zodra de feiten of omstandigheden die de grond vormen voor het wrakingsverzoek aan de verzoeker bekend zijn geworden.

4. Het in algemene termen gestelde verzoek is naar zijn formulering en kennelijke bedoeling niet gericht tegen bepaalde leden van het Hof doch tegen een (niet nader bepaalde) groep leden, die zowel advocaat als rechter-plaatsvervanger zijn. Een concreet bezwaar waaruit zou blijken dat een van de gewraakte leden van het Hof jegens klager blijkt heeft gegeven van bevooroordeeldheid ten aanzien van zijn persoon of zijn zaak heeft klager niet geformuleerd.

Naar het oordeel van het Hof kan klagers algemene bezwaar redelijkerwijs niet worden aangemerkt als een wrakingsverzoek in de zin der wet. Dit oordeel impliceert dat op de door klager aangevoerde gronden voor zijn wraking niet meer behoeft te worden ingegaan.

5. Ter zitting van het Hof van 23 maart 2001 heeft klager nog nadere gronden voor zijn voormelde wrakingsverzoek aangevoerd. Zo het Hof al een wrakingsverzoek in de zin der wet aanwezig zou hebben geoordeeld zou een en ander in strijd komen met het bepaalde in artikel 513 lid 3 Sv, inhoudende dat alle feiten of omstandigheden tegelijk moeten worden voorgedragen.
6. Klager heeft ter zitting een nieuw mondeling wrakingsverzoek gedaan, nu gericht tegen de aanwezige advocaatleden (als zodanig) van het Hof, mrs. C en D, waaraan hij de bedoelde nadere argumenten ten grondslag heeft gelegd. Meer bepaald heeft klager allereerst aangevoerd dat betrokkenen advocaat zijn, zodat zij indirect belang hebben bij de hoofdzaak (betreffende het beklag van klager ex artikel 13 lid 3 Advocatenwet). Verder heeft klager nog aangevoerd dat betrokkenen zowel advocaat als tuchtrechter zijn en een tuchtrechter Nederlander moet zijn, terwijl klager zelf geen Nederlander is en dus geen tuchtrechter kan zijn.
7. Het Hof is van oordeel dat ook hier niet gesproken kan worden van een wrakingsverzoek dat zich richt tegen de zittende advocaatleden mrs. C en D, doch veeleer van een verzoek dat zich richt tegen alle advocaatleden van het Hof. Voor een dergelijk verzoek geldt eens te meer hetgeen het Hof hiervoor met betrekking tot het wrakingsverzoek tegen mrs. A en B heeft overwogen.
8. Het Hof is op grond van hetgeen hiervoor is overwogen van oordeel dat de behandeling van de door klager aanhangig gemaakte zaak kan worden voortgezet.

Beslissing van het Hof

Het Hof van Discipline, op vorenstaande gronden beslissende: stelt vast dat de door klager ter zitting van 20 oktober 2000 en 23 maart 2001 gedane verzoeken tot wraking niet zijn aan te merken als verzoeken tot wraking in de zin der wet.

